

מפתח למפרשי הרמב"ם הלכות שמיטה ויובל

מפתח זה לקוח ממפתח למפרשי הרמב"ם לכל היד החזקה שאנו מכינים למכון "הלכה ברורה". המפתח מפנה את המעיין בכל הלכה והלכה, לאותם מפרשים העוסקים בה, ובכך מיקל על המעיין למצוא את מבוקשו, בהלכה שהוא עוסק בה. המפתח מפנה בעיקר לספרי חידושים הערוכים לפי סדר ההלכות ביד החזקה. בנוסף, המפתח כולל, ספרים שאינם ערוכים לפי סדר הלכות הרמב"ם, אך מצוי בסופם מפתח להלכות הרמב"ם הנזכרות בהם. כן מצויינים במפתח ספרים אחדים שאין להם מפתח על פי סדר הרמב"ם; לספרים אלו ערכנו בעצמנו את המפתח (בינתיים – אלו בעיקר ספרי הרב זצ"ל, וספרים העוסקים בהלכות שביעית).

עקב מגבלות הזמן לא מפורט במפתח זה באיזה נושא מן ההלכה ברמב"ם עוסק כל ספר שצויין, כפי שמפורט בס' המפתח שברמב"ם מהדורת פרנקל. לעומת זאת, כלולים במפתח שערכנו ספרים רבים שאינם כלולים באותו ספר המפתח; את הספרים הכלולים שם, ציינו במפתח זה רק באותם מספרי הי"ד שטרם יצאו במהדורת פרנקל.

הוראות לשימוש במפתח: א. המפתח ערוך לפי סדר ההלכות של הרמב"ם. בצד ימין מסומנת אות מודגשת המציינת את ההלכה ברמב"ם. אחריה באים מראי מקומות לספרים העוסקים באותה הלכה.

ב. לספרים הערוכים לפי סדר הלכות הרמב"ם, מצויין רק שם הספר. לספרים שאינם ערוכים לפי סדר הרמב"ם, צויינו הסימן או הדרך.

ג. במספר ציונים (במיוחד ציונים מן הספרים: אור הישר וכנסת הגדולה), כאשר הספר המצויין נותן רק מראה מקום לעיון, הובא מראה מקום זה ליד שם הספר בסוגריים מרובעות, כך שאין צורך לערוך חיפוש בספר עצמו.

ד. בנוסף לספרים המצויינים ליד כל הלכה, ישנה רשימת ספרים בראש כל פרק. אלו הם ספרים העוסקים ברוב הלכותיו של הפרק או בכלן, ועל המעיין לבדוק אם ספרים אלו מדברים על אותה הלכה שהוא עוסק בה.

ה. במקרה של ספק בזיהוי ספר המצויין במפתח (כגון שיש כמה ספרים בעלי אותו שם), ניתן להסתייע ברשימה של הספרים הכלולים במפתח, רשימה המצויה במכון הלכה ברורה. ברשימה זו ניתנים שם המחבר של הספר, ומיקום הספר בספריית הישיבה (או בקלסר הצילומים שבמכון).

ו. כאשר הלכה מסויימת ברמב"ם מובאת באותו ספר בכמה סימנים שונים (או בכמה עמודים שונים), צוינו סימנים אלו בהפרדה של פסיק (כגון: הרמב"ם ומכילתא דרשב"י סי' כד, כה). כאשר היא מובאת בכמה סימנים (או עמודים) רצופים, צוינו הסימנים האחרון והראשון של הרצף, בהפרדת מקף (כגון: ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ט' א"ה, כלומר, סעיפים א עד ה).

ז. כאשר לאחר שם הספר באה המלה "מפתח" בסוגריים, הכוונה היא שיש לחפש במפתח למובאות הרמב"ם, מפתח המודפס בסוף אותו ספר.

הלכות שמיטה ויובל פרק א

על רוב הפרק: שם טוב, שבת הארץ, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת – שמיטה. א.

ימי שלמה, נור הקודש, הרמב"ם ומכילתא דרשב"י ס"י כד, כה, שבת הארץ – קונטרס אחרון, שער המלך (גם הגהות רעק"א), מעשה רקח, מרכבת המשנה (מהדו"ב), אבי עזרי ח"א, כתר המלך, קרית מלך, חזו"א שביעית ס"י יז ס"ק ב, הוראות שעה פ' לא (קטו ע"ב), כרם ציון שביעית ח"א דף יח ע"ג, סה ע"א, עב ע"ב, קט ע"א, ח"ב עמ' טו ע"א, לו ע"א, לו ע"ב, קי ע"ב, שכח, תורת השביעית ה' ב, נתן פריו, מעדני ארץ שביעית דף יח ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' א, ס' המצוות לרס"ג ח"א דף רסג ע"ג, מים חיים, יד איתן, הליכות עולם, שו"ת רדב"ז ח"ה ס"י אלף תקס. ב.

ימי שלמה, מכתם לדוד, שבת הארץ - קונטרס אחרון, קרית מלך, כנה"ג [שו"ת ר' בצלאל אשכנזי ס"י מא], חזו"א שביעית ס"י יז ס"ק ה, ס"י יב ס"ק ז, ס"י יז ס"ק ג, כ, ס"י כא ס"ק טו, ס"י כו ס"ק א, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י א ס"ק ט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' מד ע"א, מח ע"ב, נ ע"א, שכח, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' ב, ס"י כא ס' ב, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, תורת השביעית ה' ג, נתן פריו. ג.

חיים ומלך, שבת הארץ – קונטרס אחרון, אור הישר [שו"ת ר"ב אשכנזי ס"י לח], מרכבת המשנה (מהדו"ב), קרית מלך, כנה"ג [שו"ת ר"ב אשכנזי ס"י מא], חזון איש שביעית ס"י יב ס"ק ז, ס"י יז ס"ק ג, תורת השביעית ה' ד, כרם ציון שביעית ח"א דף סה ע"א, עד ע"א, ח"ב עמ' מד ע"א, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, נתן פריו, מקדש דוד ס"י נט (מג ע"ב), מים חיים. ד.

לחם יהודה, שבת הארץ – קונטרס אחרון, מעשה רקח, חזון איש שביעית ס"י יז ס"ק כ, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י א ס"ק ו, ח, מעדני ארץ שביעית דף יא ע"ב, תורת השביעית ה' ה, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף סד ע"א, עט ע"ב, ח"ב עמ' לו ע"ב, נא ע"ב, שמד, מקדש דוד ס"י נט (מג ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' ג, ד, יב, שו"ת רדב"ז ח"ה ס"י אלף תקס. ה.

חיים ומלך, שבת הארץ – קונטרס אחרון, אור הישר [לחם משנה ה' יו"ט פ"ח ה"י], מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית ס"י יז ס"ק יט, ס"י כ ס"ק ה, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י א ס"ק יא, מעדני ארץ שביעית דף יד ע"א, תורת השביעית ה' ו, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' ה-ח, מקדש דוד ס"י נט (מג ע"א), כרם ציון שביעית ח"א דף ד ע"א, קנא ע"א, ח"ב עמ' שמ, שמח, נתן פריו, מים חיים. ו.

מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית ס"י יד ס"ק ט, ס"י כב ס"ק א, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י יא ס"ק י, מעדני ארץ שביעית דף קנא ע"ב, תורת השביעית ה' ז, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' ח, ט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ס ע"ב, סב ע"ב, שלו, שלח, שמד, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נו. ז.

בית מועד, שבת הארץ – קונטרס אחרון, חזון איש שביעית ס"י יז ס"ק יט, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י א ס"ק י, תורת השביעית ה' ח, נתן פריו, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' י, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' מ ע"ב, שמה, מקדש דוד ס"י נט (מג ע"ב), מים חיים, הגהות עמק המלך. ח.

מרכבת המשנה מהדו"ק ומהדו"ב, כתר המלך, בית מועד, חזון איש שביעית ס"י טז ס"ק ג, יג, ס"י כא ס"ק יד, חדושים ובאורים זרעים ח"ב ס"י א ס"ק יב, תורת השביעית ה' ט, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נה, כרם ציון שביעית ח"א דף ה ע"א, יט ע"א, ח"ב עמ' שנ, שנא, ערוך השלחן העתיד זרעים ס"י יט ס' יא, יד, הליכות עולם. ט.

קרית מלך, חזון איש שביעית ס"י טז ס"ק יד, ס"י יז ס"ק כ, תורת השביעית ה' י, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שנא, מקדש דוד ס"י נט (מג ע"ד), הליכות עולם.

י.

אור שמח, אור הישר, משפט כהן עמ' קנב ע"א, חזון איש שביעית סי' יד ס"ק ט, סי' טז ס"ק ד, סי' יז ס"ק א, סי' יח ס"ק ג, ד, סי' כ ס"ק ה, סי' בא ס"ק יד, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק יג, תורת השביעית הל' יא, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' לז ע"ב. שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' ג, מקדש דוד סי' נט (מג ע"ב), שו"ת רדב"ז ח"ה סי' אלף תקס.

יא.

מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ה, סי' כ ס"ק ד, סי' כ בסופו, תורת השביעית הל' יב, נתן פריז, כרם ציון שביעית ח"א דף ז ע"ג, יט ע"א, ח"ב עמ' שג ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ט.

יב.

לחם יהודה, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יז ס"ק כה, מעדני ארץ שביעית דף קס ע"ב, תורת השביעית הל' יג, נתן פריז, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נה, קלב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יז ס' א, מקדש דוד סי' נט (מא ע"ב), כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ריח ע"א, שלג.

יג.

שבת הארץ — קונטרס אחרון, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק טז, תורת השביעית הל' יד, כרם ציון שביעית ח"א דף ז ע"ד, יט ע"ב, קיא ע"א, ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יז ס' ג.

יד.

שבת הארץ — קונטרס אחרון, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ג ס"ק ו, תורת השביעית הל' טו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יז ס' ד, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמו.

טו.

אור שמח, אור הישר [משנה ראשונה לכלאים פ"א מ"ט], מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק יב, סי' יב ס"ק ג, סי' כא ס"ק יד, יז, סי' יז ס"ק יט, כלאים סי' ג ס"ק יג, תורת השביעית הל' טז, נתן פריז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' טריז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' נז ע"א, שמד, שמה.

טז.

מעשה רקח, קרית מלך, תורת השביעית הל' יח, נתן פריז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' יח.

יז.

לחם יהודה, תורת השביעית הל' יט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' יט.

יח.

תורת השביעית הל' כ, כרם ציון שביעית ח"א דף קט ע"ב, ח"ב עמ' שמה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' כ, כא.

יט.

תורת השביעית הל' בא, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' כב.

כ.

מעדני ארץ שביעית דף יג ע"ב, כ ע"א, תורת השביעית הל' כב, כרם ציון שביעית ח"א דף קי ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' כב.

כא.

כתר המלך, כנה"ג, תורת השביעית הל' כג, נתן פריז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמה, שמו, מקדש דוד סי' נט (מג ע"ד), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' כד.

כב.

תורת השביעית הל' כד, כרם ציון שביעית ח"א דף קנא ע"ב, ח"ב עמ' שמה, מקדש דוד סי' נט (מג ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יט ס' כה.

הלכות שמיטה ויובל פרק ב

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מהר"י קורקוס.

- א. שבת הארץ — קונטרס אחרון, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יח ס"ק ח, תורת השביעית הל' כה, נתן פריו, ס' השו"ת — שמיטה, כרם ציון שביעית ח"א דף ה ע"ב, ח"ב עמ' שמח, שמש, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' א"ה, ז.
- ב. אור הישר, תורת השביעית הל' כו, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף ה ע"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' ו.
- ג. מעשה רקח, קרית מלך, תורת השביעית הל' כז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמש, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' ח, בן אריה, ציוני מהר"נ.
- ד. מרכבת המשנה מהדו"ב, משפט כהן עמ' קנג ע"א, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק יג, תורת השביעית הל' כח, נתן פריו, ס' השו"ת — שמיטה, כרם ציון שביעית ח"א דף ו ע"א, קי ע"ב, ח"ב עמ' שמש, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' ט"ב.
- ה. תורת השביעית הל' כט.
- ו. אור הישר, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק ד, תורת השביעית הל' ל, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף ו ע"ב, ח"ב עמ' שמח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' יג"ט, כח.
- ז. אור הישר, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק ד, תורת השביעית הל' לא, כרם ציון שביעית ח"א דף קיא ע"א, ח"ב עמ' שמח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' יז.
- ח. מעשה רקח, קרבן אשה, חזון איש שביעית סי' יט ס' א, ג, ד, תורת השביעית הל' לב, כרם ציון שביעית ח"א דף קיא ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' יח.
- ט. תורת השביעית הל' לג, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' יט.
- י. מעשה רקח, כנה"ג [עני' תוי"ט], חזון איש שביעית סי' יט ס"ק א, ב, תורת השביעית הל' לד (עמ' רו), ס' השו"ת — שמיטה, כרם ציון שביעית ח"א דף ו ע"ג, קיא ע"א, ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' כ.
- יא. מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יח ס"ק ט, סי' יט ס"ק ט, י, יב, תורת השביעית הל' לה (עמ' רח), כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' כא-כג, נמוקי הגרי"ב.
- יב. בני דוד, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, בני יעקב, קרבן אשה, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק ח, תורת השביעית הל' לד (עמ' רטז), נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף ז ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' כה, באר אברהם, ציוני מהר"נ.
- יג. מרכבת המשנה מהדו"ב, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק יא, מעדני ארץ שביעית דף סה ע"א, תורת השביעית הל' לה (עמ' ריח), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' כו.
- יד. תורת השביעית הל' לו, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק יא, כרם ציון שביעית ח"א דף ז ע"ב, ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כ ס' כז, כח.

הלכות שמיטה ויובל פרק ג

על רוב הפרק: שבת הארץ, מעשה רקח, שם טוב, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת - שמיטה.

א.

אור הישר, חזון איש שביעית סי' יז ס"ק ב, יז, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק ד, ו, כרם ציון שביעית ח"א דף ג ע"ג, קט ע"א, קיב ע"א, ח"ב עמ' לו ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' א, נתן פריו, מקדש דוד סי' נט (בסופו).

ב.

אור הישר, כרם ציון שביעית ח"א דף ב ע"ב, קיב ע"א, ח"ב עמ' יח ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' זי.

ג.

כרם ציון שביעית ח"ב עמ' יח ע"ב, כ ע"ב.

ד.

מרכבת המשנה מהדו"ב, כרם ציון שביעית ח"א דף א ע"ד, קיג ע"א, קלג ע"ב, ח"ב עמ' יח ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' יב.

ה.

אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, חזון איש שביעית סי' יז ס"ק ו, ז, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק ו, כרם ציון שביעית ח"א דף קלו ע"א, ח"ב עמ' ח ע"א, ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' יד, מקדש דוד סי' נט (מה ע"ב).

ו.

אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, כרם ציון שביעית ח"א דף ב ע"ג, ג ע"א, קיג ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' יח, יט.

ז.

חזון איש שביעית סי' טז ס"ק יד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' יז.

ח.

לב מבין, מרכבת המשנה (מהדו"ב), חזון איש שביעית סי' יז ס"ק יא, כרם ציון שביעית ח"א דף ג ע"ב, קלח ע"א.

ט.

קרית מלך, כנה"ג [עני' תוי"ט], חזון איש שביעית סי' יז ס"ק יח, יט, כז, סי' כא ס"ק טו, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק יב, תורת השביעית ה"א, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף ג ע"ג, ו ע"ג, קנא ע"א, ח"ב עמ' יב ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' כא"כג, מקדש דוד סי' נט (מג ע"ד, מה ע"א), שו"ת רדב"ז ח"ח סי' רג.

י.

קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יט ס"ק י, מעדני ארץ שביעית דף לג ע"א, כרם ציון שביעית ח"א דף ו ע"ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' כד, סי' כ ס' כד, שו"ת רדב"ז ח"ח סי' רג.

יא.

אור שמח, אור הישר [כ"מ לקמן פ"ד ה"ט], קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יז ס"ק כג, כה, כט, סי' כה ס"ק לו, סי' כז ס"ק ב, מעדני ארץ שביעית דף קס ע"ב, קסא ע"א, תורת השביעית ה"א, נתן פריו, הוראות שעה פ"ג, שהם וישפה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יח ס' ד, כרם ציון שביעית ח"א דף ד ע"ב, ו ע"ג, יט ע"ב, קמד ע"א, ח"ב עמ' ריח ע"א, שלא, מקדש דוד סי' נט (דף מ ע"ב).

הלכות שמיטה ויובל פרק ד

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת - שמיטה.

א.

סופר המלך, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' י ס"ק ה, סי' יב ס"ק ה, ז, סי' יז ס"ק ג, סי' יט ס"ק יח, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק א, ב, ט, מעדני ארץ שביעית דף יב ע"א, תורת השביעית ה"א

לז, נתן פריו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' א, מקדש דוד סי' נט (לה ע"ג, מא ע"א, מג ע"ג, מד ע"א). יצחק ירנן [תועפות ראם דף טו ע"א], כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ג, קיג ע"ב, קמג ע"ב, קנד ע"ב, קנה ע"א, ח"ב עמ' יז ע"א, לט ע"א, מה ע"א, נא ע"ב, קלג ע"ב, רכז ע"א, שנא.

ב. בירורים ברמב"ם סי' כט, שער המלך, חזון איש ערלה סי' ח ס"ק ח, תורת השביעית ה'ל' לח, הוראות שעה פ"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קנה ע"ב, ריו ע"א, רכב ע"א, רכז ע"א, שנא, מטה אפרים ח"ב.

ג. קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ב, ד, מעדני ארץ שביעית דף טו ע"א, תורת השביעית ה'ל' לט, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ג, ח"ב עמ' רכג ע"א, רכו ע"א, שנא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' ב, מקדש דוד סי' נט (דף מ ע"ד).

ד. מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ב, יא, יג, יז, סי' י ס"ק א, סי' יג ס"ק ה, סי' כב ס"ק ב, כלאים סי' ג ס"ק כט, תורת השביעית ה'ל' מ, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' ב, ה, ט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קמה ע"א, רכו ע"א, שנא, שנב.

ה. חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ו, י, יג, יד, תורת השביעית ה'ל' מא, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קנה ע"ב, שנב, שנג, מקדש דוד סי' נט (דף מ ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' ט.

ו. אור שמח, שבת הארץ - קונטרס אחרון, מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק יג, סי' יג ס"ק ה, תורת השביעית ה'ל' מב, נתן פריו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' י, יא, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רכה ע"ב, שנג.

ז. מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק טז, תורת השביעית ה'ל' מג, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שנג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' יב, שו"ת רדב"ז ח"ח סי' רג.

ח. תורת השביעית ה'ל' מד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כב ס' יב.

ט. ביאורי המאירי, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק יב, יג, כ, סי' כב ס"ק ב, מעדני ארץ שביעית דף כ ע"א, לג ע"א, תורת השביעית ה'ל' מה, הוראות שעה פ"ד, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' טז ע"ב, טו ע"א, שעה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג ס' ב, ציוני מהר"ג, שו"ת רדב"ז ח"ו סי' שני אלפים רכא.

י. קרית מלך, תורת השביעית ה'ל' מה, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג ס' ב, ד, תורת השביעית ה'ל' יא.

שער המלך, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק ח, יב, סי' ט ס"ק ב, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טו ס"ק ה, ו, תורת השביעית ה'ל' מו, כרם ציון שביעית ח"א דף ד ע"ג, ח"ב עמ' רכג ע"א, שעה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג ס' ה.

כנפי נשרים, עבד המלך, שבת הארץ - קונטרס אחרון, שער המלך, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, כתר המלך, קרית מלך, מעדני ארץ שביעית דף ט ע"ב, י ע"א, כא ע"א, קסד ע"א, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טו ס"ק ד, תורת השביעית ה'ל' מז, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק ה, י, סי' ט ס"ק ב, סי' כז ס"ק ו, מעשרות סי' א ס"ק ו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ע ע"א, עב ע"ב, רכג ע"א, שעה, שעת, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג ס' ו, ציוני מהר"ג, שו"ת רדב"ז ח"ו סי' שני אלפים קעו.

יא. אור הישר [שו"ת ריב"ש סי' פז], חזון איש שביעית סי' ג ס"ק כג, סי' ז ס"ק יג, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טו ס"ק ד, מעדני ארץ שביעית דף לג ע"א, תורת השביעית ה'ל' מח, הוראות שעה פ"ד, שהם וישפה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג ס' ז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעה.

י.ד.

אור שמח, מרכבת המשנה מהדור"ב, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק ג, סי' ט ס"ק יב, תורת השביעית הלי' מט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ריו ע"א, הוראות שעה פ"ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' ח. טו.

מרכבת המשנה מהדור"ב, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ג, ח, כה, סי' ז ס"ק ד, סי' ט ס"ק יג, יד, סי' י ס"ק ו, סי' יז ס"ק כה, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ג ס"ק ו, מעדני ארץ שביעית דף נג ע"א, סז ע"א, קסא ע"ב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ריו ע"א, רכד ע"א, שג ע"ב, תורת השביעית הלי' נ, נתן פריה, הוראות שעה פ"ג, ד, טו, מקדש דוד סי' נט (מא ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' ט. טז.

תורת השביעית הלי' נא, נתן פריה, כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' יז.

תורת השביעית הלי' נב, כרם ציון שביעית ח"א דף ד ע"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' יב. יח.

אור הישר [כ"מ לעיל פ"א ה"ז], מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ד, תורת השביעית הלי' נג, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נו, כרם ציון שביעית ח"א דף קמ ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' יג. יט.

שבת הארץ - קונטרס אחרון, אור הישר, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ג, תורת השביעית הלי' נד, כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' טו. כ.

לב מבין, אור שמח, חזון איש שביעית סי' ח ס"ק יד, טו, תורת השביעית הלי' נה, כרם ציון שביעית ח"א דף י ע"ג, קמו ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' יז. כא.

מרכבת המשנה מהדור"ב, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים, חזון איש שביעית סי' ח ס"ק יד, תורת השביעית הלי' נו, נתן פריה, כרם ציון שביעית ח"א דף יב ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כג סי' כ, שו"ת רדב"ז ח"ח סי' רד. כב.

קרית מלך, חזון איש שביעית סי' י ס"ק ה, סי' יב ס"ק ה, ז, סי' יז ס"ק ג, סי' כא ס"ק טו, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק א, מעדני ארץ שביעית דף יא ע"ב, יב ע"א, יט ע"א, תורת השביעית הלי' נז, נתן פריה (גם עמ' קי), כרם ציון שביעית ח"ב עמ' מ ע"א, מקדש דוד סי' נט (מג ע"ג, מד ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כא סי' ב. כג.

סופר המלך, אור הישר, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק כג, סי' טו ס"ק א, תורת השביעית הלי' נז, כרם ציון שביעית ח"א דף טו ע"א, ח"ב עמ' שמג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כא סי' א.

כד.

נור הקודש, אור הישר, מעשה רקח, אבי עזרי ח"ד, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יב ס"ק ה, ט, סי' יג ס"ק יז, יט, מעדני ארץ שביעית דף לב ע"א, לד ע"ב, סי' המצוות לרס"ג ח"א דף רסו ע"א, תורת השביעית הלי' נט, כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ד, קנו ע"א, ח"ב עמ' קפה ע"ב, קצב ע"ב, קצד ע"ב, ר ע"א, שנה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כא סי' ג, ז, סי' כט סי' ז. כה.

משרת משה (עטויה), חיים ומלך, פרי האדמה ח"א, פרי עץ חיים, אור הישר, מעשה רקח, חדושי חתם סופר, מלך שלם, הוראות שעה פ"א, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ח, תורת השביעית הלי' ס, נתן פריה, נתן פריה שמיטת כספים עמ' ה ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טו סי' ד, ח, משפט כהן עמ' קכא ע"ב, קמ ע"ב, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"ב, כ ע"ג, קכח ע"א, ח"ב עמ' ל ע"ב, שכח, שעט, נועם כרך ט עמ' שעב, חשק שלמה, חדושי הרמב"ם לתלמוד עמ' מזו הערה 7.

כו.

אבי עזרי ח"א, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק בא, כב, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק ב, מעדני ארץ שביעית דף מה ע"א, מו ע"א, מו ע"ב, תורת השביעית הל' סא, הוראות שעה פ"ג, כרם ציון שביעית ח"א דף קמד ע"א, קמה ע"א, ח"ב עמ' רסב ע"א, רעז ע"א, שנב, שעט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ה, מקדש דוד סי' נט (לה ע"ג).

כז.

מרכבת המשנה מהדור"ב, בית המדרש, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק כג"כ, סי' ד ס"ג, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק ב, תורת השביעית הל' סב, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, הוראות שעה פ"ג (בסופו), פ"ט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ו, כרם ציון שביעית ח"א דף י ע"ג, קמה ע"א, ח"ב עמ' רנז ע"ב, שעט, מקדש דוד סי' נט (לה ע"ג, לו ע"ב).

כח.

סופר המלך, מרכבת המשנה (מהדור"ב), בית המדרש, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק בא, כה, סי' ד ס"ק ד, תורת השביעית הל' סג, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' קלב, שבי ציון אר"ח סי' טו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ז, סי' כז סי' יג, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"ג, קמה ע"ב, ח"ב עמ' רנז ע"א, רסב ע"א, רפ ע"ב, רפג ע"א, שנב, שעט, מקדש דוד סי' נט (מד ע"א).

כט.

סופר המלך, פרי האדמה ח"א ו"ח"ג, שבת הארץ - קונטרס אחרון, אור הישר, מעשה רקח, נתיבות שלום, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נה, מעדני ארץ שביעית דף יא ע"א, נב ע"ב, קנב ע"ב, תורת השביעית הל' סד, נתן פריו [מהריט"ץ סי' צח, נחפה בכסף יו"ד סי' ג], חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ח, כה, סי' ד ס"ק ד, סי' כ ס"ק ז, סי' כ בסופו, הוראות שעה פ"א, ג"ו, ט, יא, יב, טו, יז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ג, ד, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"ב, כא ע"ג, לח ע"א, מד ע"א, מו ע"ב, קיג ע"ב, קכה ע"ב, קכו ע"א, קמד ע"א, ח"ב עמ' פד ע"א, קנו ע"א, רכג ע"ב, שפב, ציוני מהר"ן.

קובץ על יד ח"א, תורת השביעית הל' סד, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שנז.

הלכות שמיטה ויובל פרק ה

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת - שמיטה.

א.

שערי טוהר ח"ב (מפתח), שבת הארץ - קונטרס אחרון, אור הישר [תשובות הרמב"ם דפוס ירושלים סי' קלז], חזון איש שביעית סי' י ס"ק ד, תורת השביעית הל' סה, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף יד ע"א, קנט ע"ב, ח"ב עמ' קכו ע"א, שנח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' א, ה, משפט כהן עמ' קנח ע"ב.

ב.

בית המדרש, חזון איש שביעית סי' יד ס"ק י, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ז ס"ק ב, תורת השביעית הל' סו, סז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ו.

ג.

אבן ישראל, שבת הארץ - קונטרס אחרון סי' כב, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יד ס"ק י, סי' יט ס"ק כו, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ח ס"ק ו, תורת השביעית הל' סו, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף צח ע"ב, קיד ע"א, ח"ב עמ' קנג ע"ב, שנח, שס, משפט כהן עמ' קנו ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ג, ה.

ד.

אור הישר, כתר המלך, תורת השביעית הל' סח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' י, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שנח, שעד, יד איתן.

ה.

אור שמח, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק ו, חרושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ז ס"ק ז, סי' טז ס"ק ו, תורת השביעית הל' סט, שו"ת עמודי אור סי' כז ס"ק א, כרם ציון שביעית ח"א דף יג ע"ד, קכו ע"ב, ח"ב עמ' שנז, שס, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יא, מקדש דוד סי' נט (דף מ ע"ב, מב ע"ב).

ו.

אור הישר, תורת השביעית הלי' ע, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יב, יד, כרם ציון שביעית ח"א דף יד ע"ב, קמח ע"ב, ח"ב עמ' שס.

ז.

שערי טוהר ח"ב (מפתח), שבת הארץ - קונטרס אחרון סי' כה, אור הישר, מעשה רקח, תורת השביעית הלי' עא, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קח ע"א, שסא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יג-טו.

ח.

אבן ישראל, תורת השביעית הלי' עב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קכ, שס, שסא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' טו, טז, מקדש דוד סי' נט (מב ע"א).

ט.

אבן ישראל, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' י ס"ק ד, סי' יג ס"ק ו, יג, תורת השביעית הלי' עג, כרם ציון שביעית ח"א דף קס ע"א, קסא ע"א, ח"ב עמ' שסב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יח.

י.

פרי שמואל, אור הישר, מעשה רקח, בית אב דף מג ע"א, נתיבות שלום, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ד, סי' יג ס"ק ו, מעדני ארץ שביעית דף סא ע"א, תורת השביעית הלי' עד, מקדש דוד סי' נט (מא ע"ב), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יט, נתן פרי, הוראות שעה פ"ב, כרם ציון שביעית ח"א דף ק ע"א, קמט ע"א, ח"ב עמ' קכד ע"ב, שסג, שעא.

יא.

אור הישר, מעדני ארץ שביעית דף סא ע"א, תורת השביעית הלי' עה, כרם ציון שביעית ח"א דף צח ע"ב, קנג ע"א, ח"ב עמ' קכא, קלג ע"ב, קמג ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' כב, כג, סי' כח ס' ה.

יב.

בחיר חיים, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק כד, תורת השביעית הלי' עו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' בד.

יג.

שבת הארץ - קונטרס אחרון סי' כג, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ד ס"ק ד, סי' י ס"ק יד, סי' יג ס"ק כו, סי' כ ס"ק ז, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ח ס"ק ו, ז, תורת השביעית הלי' עז, נתן פרי, הוראות שעה פ"י, מקדש דוד סי' נט (מב ע"ד), כרם ציון שביעית ח"א דף לח ע"ב, מד ע"ב, ח"ב עמ' שסח, שעא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ד, כה, חדושי ר"י באב"ד.

יד.

מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק כו, תורת השביעית הלי' עח, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שמו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ד.

טו.

מעשה רקח, כנה"ג, מעדני ארץ שביעית דף טו ע"א, קסב ע"א, תורת השביעית הלי' עט, נתן פרי, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' סז ע"ב, קפז ע"א, שסה, שסו, שו"ת מהר"י מסלוצק סי' ה עמ' כ, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כא ס' ט, יא, יב.

טז.

שבת הארץ - קונטרס אחרון סי' כו, קרית מלך, תורת השביעית הלי' פ, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כא ס' י, יא, שו"ת מהר"י מסלוצק סי' ה עמ' כ.

יז.

סופר המלך, מעשה רקח, תורת השביעית הלי' פא, נתן פרי (גם עמ' קי), כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"א, ח"ב עמ' קנג ע"ב, קפו ע"א, קפח ע"א, קצ ע"א, שסו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' כו.

יח.

סופר המלך, בית אהרן (מפתח), כתר המלך, נתיבות שלום, חזון איש שביעית סי' ז ס"ק כ, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טו ס"ק ט, תורת השביעית הלי' פב, יצחק ירנן, הוראות שעה פט"ו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קפו ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' כו, כה, חדושי ר"י באב"ד.

יט.

לב מבין, מרכבת המשנה מהדר"ב, תורת השביעית הל' פג, כרם ציון שביעית ח"ב דף א ע"א, שנב, שסג, שסו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' יז, כט, מקדש דוד סי' נט (מא ע"ג).

כ.

מרכבת המשנה מהדר"ב, קרית מלך, כנה"ג [עיי' תוי"ט], בית אב דף מג ע"ד, קרבן אשה, נתיבות שלום, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק ו, כח, תורת השביעית הל' פד, כרם ציון שביעית ח"א דף טו ע"ג, יט ע"ג, ח"ב עמ' קמב ע"ב, שסו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ל, לא, חדושי מחנה אפרים.

כא.

אור הישר [עיי' הל' טומאת אוכלין פ"א ה"ן], מעשה רקח, קרית מלך, נתיבות שלום, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק יא, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ז ס"ק ו, תורת השביעית הל' פה, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"ג, קנב ע"ב, ח"ב עמ' קמג ע"ב, שסד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' לב.

כב.

חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ד, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ז ס"ק ו, תורת השביעית הל' פו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' לב.

כג.

אור שמח, מרכבת המשנה מהדר"ב, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק ד, סי' יג ס"ק ה, טו, תורת השביעית הל' פו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קמה ע"ב, רלג ע"ב, שסג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כד ס' ל, לב, מקדש דוד סי' נט (לו ע"ב, מא ע"ד).

הלכות שמיטה ויובל פרק ו

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת – שמיטה.

א.

אור הישר, מעשה רקח, תורת השביעית הל' פח, נתן פרוי, כרם ציון שביעית ח"א דף יב ע"ב, ח"ב עמ' קיא ע"א, קבג ע"א, קמו ע"א, רג ע"ב, שסז, שסט, ס' המצוות לרס"ג ח"א דף רסט ע"ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' א"ה, ציונו מהר"י.

ב.

מעשה רקח, נתיבות שלום, תורת השביעית הל' פט, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קמב ע"ב, שסז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' רח.

ג.

אור הישר, מרכבת המשנה מהדר"ב, קרית מלך, מעדני ארץ שביעית דף קנז ע"ב, תורת השביעית הל' צ, כרם ציון שביעית ח"א דף יד ע"ג, ח"ב עמ' קה ע"ב, קמו ע"ב, שסז, שסח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' ט, יב.

ד.

חזון איש שביעית סי' יד ס"ק יב, תורת השביעית הל' צא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' י, יא.

ה.

קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יד ס"ק יב, תורת השביעית הל' צב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שסח, ערוך השלחן העתיד סי' כה ס' ט.

ו.

מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' י ס"ק יג, מעדני ארץ שביעית דף קסב ע"ב, תורת השביעית הל' צג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' יד, טו, יד איתן.

ז.

תורת השביעית הל' צד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' טו.

ח.

תורת השביעית הל' צה, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קיז ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' טז.

ט.

אור הישר, מרכבת המשנה מהדר"ב, מעשה רקח, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ט ס"ק כ, תורת השביעית הל' צו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שסט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה ס' טז"ח.

י. אור שמח, קרית מלך, תורת השביעית הל' צז, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"א דף טו ע"א, ח"ב עמ' קה ע"א, קו ע"א, קלו ע"ב, קמא ע"ב, קנז ע"א, קס ע"ב, קע ע"א, קעז ע"ב, שסט, שעא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' בו ס' ב, ג, ו, מראה הנוגה [נחמד למראה ח"א דף נא ע"ד], מקדש דוד סי' נט (מב ע"ד).

יא.

מעשה רקח, תורת השביעית הל' צח, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קלז ע"א, מראה הנוגה; [נחמד למראה ח"א דף קלז ע"ב], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' בו ס' ה.

יב.

תורת השביעית הל' צט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' בו ס' ח, ט.

יג.

אור הישר [חתם סופר חיו"ד סי' קח], חזון איש שביעית סי' יב ס"ק ו, סי' יג ס"ק יט, תורת השביעית הל' ק, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' יז ס' ה, סי' כו ס' ט.

יד.

תורת השביעית הל' קא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' ז, י.

טו.

כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שנו, תורת השביעית הל' קב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' יא.

הלכות שמיטה ויובל פרק ז

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מדהר"י קורקוס, ס' השו"ת - שמיטה.

א.

מעשה רקח, תורת השביעית הל' קג, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קנא ע"ב, רלט ע"ב, רנה ע"א, שעג.

ב.

אור הישר, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' טו ס"ק ג, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' א ס"ק יב, תורת השביעית הל' קד.

ג.

אור שמח, אור הישר [שער המלך מאכלות אסורות פט"ו ה"ז], מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ט ס"ק יח, סי' יא ס"ק ז, ח, סי' טו ס"ק ח, סי' כ ס"ק ז, סי' כ בסופו, סי' כג ס"ק ה, נתן פריו, שו"ת ר"ש איגר ח"א עמ' רמא, תורת השביעית הל' קה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' ו, ז, מקדש דוד סי' נט (לו ע"א, לו ע"ג, לח ע"ד), הוראות שעה פ"ד, כרם ציון שביעית ח"א דף טו ע"ד, קס ע"ב, קסב ע"ב, ח"ב עמ' קנא ע"ב, רל ע"א, רלח ע"א, ימא ע"ב, רמד ע"א, רנג ע"א, רעג ע"ב, שעח, שעו.

ד.

חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טו ס"ק ו, נתן פריו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' כא, מקדש דוד סי' נט (לח ע"א), כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעג, תורת השביעית הל' קו.

ה.

שבת הארץ - קונטרס אחרון סי' כד, חזון איש שביעית סי' יב ס"ק ב, סי' טו ס"ק ג, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ו ס"ק א, ד, מעדני ארץ שביעית דף קסב ע"ב, נתן פריו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' כג, תורת השביעית הל' קז, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קנב ע"א, שעב, שעד, מקדש דוד סי' נט (לח ע"א).

ו.

אבן ישראל, אור שמח, מעדני ארץ שביעית דף סו ע"ב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רמא ע"ב, רמה ע"ב, שעח, שעו, מקדש דוד סי' נט (לו ע"ד), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' כד, תורת השביעית הל' קח.

ז.

אבן ישראל, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כו ס' י, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעז, מקדש דוד סי' נט (לט ע"ב), תורת השביעית הל' קט.

- ח. ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כז ס' י, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעה, מקדש דוד סי' נט (לט ע"ד), תורת השביעית הל' קט.
- ט. אבן ישראל, מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, כרם ציון שביעית ח"א דף טו ע"ד, ח"ב עמ' רסד ע"ב, שעג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כז ס' יא, תורת השביעית הל' קי.
- י. תורת השביעית הל' קי.
- יא. כתר המלך, חזון איש שביעית סי' טו ס"ק ה, ז, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טז ס"ק ה, מקדש דוד סי' נט (לח ע"ג), כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כז ס' יח, תורת השביעית הל' קיא, בן אריה.
- יב. משרת משה (עטייה), אבן ישראל, מעשה רקח, כתר המלך, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק ד, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' טז ס' ט, כרם ציון שביעית ח"א דף י ע"ב, ח"ב עמ' קנב ע"א, שעג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כז ס' יט, תורת השביעית הל' קיב, בן אריה.
- יג. מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק ט, כרם ציון שביעית ח"א דף יא ע"ג, קמו ע"ב, קסא ע"א, ח"ב עמ' קלג ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' א, ד, תורת השביעית הל' קיג, מקדש דוד סי' נט (לט ע"א).
- יד. מרכבת המשנה מהדו"ב, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ו ס"ק א, כרם ציון שביעית ח"א דף צט ע"א, ח"ב עמ' סז ע"א, קלג ע"ב, קמד ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' ה, תורת השביעית הל' קיד, מקדש דוד סי' נט (לז ע"ג, לח ע"ד, מא ע"ג).
- טו. קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יג ס"ק יא, סי' טו ס"ק י, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ו ס"ק א, כרם ציון שביעית ח"א דף יב ע"א, יט ע"ד, קנב ע"ב, ח"ב עמ' קמב ע"ב, רלד ע"ב, שסד, תורת השביעית הל' קטו, מקדש דוד סי' נט (מא ע"ג), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' ו, ז.
- טז. קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' ח, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קמד ע"ב, תורת השביעית הל' קטז, יד איתן.
- יז. מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' י, מקדש דוד סי' נט (לח ע"ב), תורת השביעית הל' קיז.
- יח. מעדני ארץ שביעית דף כח ע"ב, לד ע"א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קצח ע"ב, שנו, מקדש דוד סי' נט (לט ע"א), תורת השביעית הל' קיז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' י.
- יט. חיים ומלך, מרכבת המשנה מהדו"ב, חדושי חתם סופר, כנה"ג, חזון איש שביעית סי' יד ס"ק ז, כרם ציון שביעית ח"א דף יג ע"ב, צט ע"ב, ח"ב עמ' שפח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' ט, תורת השביעית הל' קיח.
- כ. ביאורי המאירי, תורת השביעית הל' קיח, ציוני מהר"נ.
- כא. חזון איש שביעית סי' יא ס"ק ה, כרם ציון שביעית ח"א דף יג ע"ג, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ו ס"ק ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' יא, יב, תורת השביעית הל' קיט.
- כב. אור הישר [מל"מ מעילה פ"ז ה"ו], כנה"ג, חזון איש שביעית סי' י ס"ק יב, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ו ס"ק ב, מעדני ארץ שביעית דף קסג ע"א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שעה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כח ס' יג"טו, תורת השביעית הל' קיט.

הלכות שמיטה ויובל פרק ח

על רוב הפרק: שבת הארץ, שם טוב, מהר"י קורקוס, ס' השו"ת - שמיטה.

א.

מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יב ס"ק יד, נתן פדיו, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' א"ב, תורת השביעית הל' קב.

ב.

קרית מלך, חזון איש שביעית סי' יב ס"ק יד, סי' יח ס"ק ב, מעדני ארץ שביעית דף יג ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' ג, תורת השביעית הל' קכ.

ג.

מעדני ארץ שביעית דף יג ע"ב, לה ע"א, כרם ציון שביעית ח"א דף ט ע"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' ג, תורת השביעית הל' קכא.

ד.

חזון איש שביעית סי' יב ס"ק יד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' ו, תורת השביעית הל' קכא.

ה.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' זט, תורת השביעית הל' קכב.

ו.

חזון איש שביעית סי' יט ס"ק כב, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' ה ס"ק ח, מעדני ארץ שביעית דף פז ע"ב, כרם ציון שביעית ח"א דף י ע"א, כו ע"ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' ד, דעת כהן סי' קעו, תורת השביעית הל' קכג.

ז.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' ה, תורת השביעית הל' קכד.

ח.

פרי האדמה ח"ג, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ח, סי' כ בסופו, מעדני ארץ שביעית דף יז ע"ב, מג ע"ב, נט ע"א, סא ע"א, נתן פדיו, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' נד, נה, שו"ת שערי עזרא עמ' רלח, הוראות שעה פ' א, לב, תורת השביעית הל' קכה (עמ' תצז), כרם ציון שביעית ח"א דף ז ע"ד, כט ע"ד, ח"ב עמ' כב ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' י.

ט.

חזון איש שביעית סי' ג ס"ק כג, מעדני ארץ שביעית דף י ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טז ס' ו, מקדש דוד סי' נט (לה ע"ד), ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יא, תורת השביעית הל' קכה (עמ' תק).

י.

כתר המלך, חזון איש שביעית סי' י ס"ק ה, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' י ס"ק ה, נתן פדיו, כרם ציון שביעית ח"א דף קנג ע"ב, ח"ב עמ' קמח ע"א, קס ע"ב, קע ע"א, שסט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כה יג, סי' כט ס' יב, תורת השביעית הל' קכו.

יא.

אור הישר, כתר המלך, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' י ס"ק ה, כרם ציון שביעית ח"א דף קנג ע"ב, ח"ב עמ' קלה ע"ב, רלג ע"א, שסד, שע, שפט, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יב, יצחק ירנן, תורת השביעית הל' קכו.

יב.

אור הישר [כ"מ לעיל רפ"ח], חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' י ס"ק ה, נתן פדיו, כרם ציון שביעית ח"א דף יב ע"ב, קנג ע"ב, קע ע"א, ח"ב עמ' רכג ע"א, שע, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יג, תורת השביעית הל' קכח.

יג.

חזון איש מעשרות סי' ב ס"ק ז, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' י ס"ק ה, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' טו, תורת השביעית הל' קכט.

יד.

קרית מלך, חזון איש שביעית סי' י ס"ק יא, יב, מעשרות סי' א ס"ק יט, חדושים ובאורים זרעים ח"ב סי' י ס"ק א, ה, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שע, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' טז, תורת השביעית הל' קל.

- טו. ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יז, תורת השביעית הל' קלא.
- טז. חזון איש שביעית סי' י ס"ק יא, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יז.
- יז. אור הישר [עי' הל' מטמאי משכב ומושב ספ"י], שו"ת דבר שמואל סי' טט, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יח, תורת השביעית הל' קלא.
- יח. עבד המלך, מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' יב ס"ק טז, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' יט, כ. יט.
- יט. חזון איש שביעית סי' ו ס"ק יב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' כא, תורת השביעית הל' קל.
- כ. חזון איש שביעית סי' י ס"ק יז, נתן פריו, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' קמא ע"א, רנג ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' כט ס' כביכד, תורת השביעית הל' קלב.

הלכות שמיטה ויובל פרק ט

על רוב הפרק: שם טוב, מהר"י קורקוס.

- א. נזר הקודש, קרית מלך, נתן פריו – שמיטת כספים עמ' ד ע"א, טו ע"ב, הוראות שעה פי"א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שפג, שפד, תורת השמיטה והפרובול הל' א.
- ב. בחיר חיים, מכתם לדוד, פרי האדמה ח"א, אור הישר, מעשה רקח, אבי עזרי ח"א, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ז, תורת השמיטה והפרובול הל' ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טו ס' ד, סי' ל ס' יג, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"א, כא ע"ב, כד ע"ג, קבו ע"ב, ח"ב עמ' כב, ל ע"ב, רנו ע"א, הוראות שעה פי"א, ג (בסופו), יא, נתנם כרך ט עמ' שעב, משפט כהן עמ' קכא ע"א, קמד ע"א, מטה אפרים.
- ג. שבת הארץ, מעשה רקח, נתן פריו – שמיטת כספים עמ' ו ע"א, תורת השמיטה והפרובול הל' ג.
- ד. שבת הארץ, מעשה רקח, קרית מלך, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שפה, תורת השמיטה והפרובול הל' ד.
- ה. עבד המלך, שבת הארץ, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, כתר המלך, חדושי חתם סופר [שו"ת חת"ס חו"מ סי' נ], חדושי כתב סופר, תורת השמיטה והפרובול הל' ה, כרם ציון שביעית ח"א דף יז ע"ד, יט ע"ד, ח"ב עמ' שי ע"ב, ציוני מהר"ג, מעשה רב (סוף טהרה, וסוף שופטים מהדורה א).
- ו. ביאורי המאירי, משנת רבי אהרן (מפתח), שבת הארץ, חדושי ר' חיים הלוי, אבי עזרי ח"א, כתר המלך, קרית מלך, יד סופר, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רצב ע"ב, שז ע"א, שפד, תורת השמיטה והפרובול הל' ו, שו"ת רדב"ז ח"ו סי' שני אלפים קמ.
- ז. שבת הארץ, מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שה ע"א, שח ע"ב, תורת השמיטה והפרובול הל' ז, מעשה רב (סוף טהרה, וסוף שופטים מהדורה א).
- ח. בני דוד, אבן ישראל, שבת הארץ, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים, נתן פריו שמיטת כספים עמ' יא ע"א, תורת השמיטה והפרובול הל' ח, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רצו ע"ב, שד ע"ב, שח ע"א, מעשה רב (סוף טהרה).
- ט. היכל מלך, אבן ישראל, פרי האדמה ח"ג, אור הישר, מעשה רקח, כרם ציון שביעית ח"א דף קנ ע"ב, ח"ב עמ' רצא ע"א, שו ע"ב, שט ע"א, תורת השמיטה והפרובול הל' ט, יצחק ירנן, מראה הנוגה [מראה הגדול ח"ב דף כח ע"ד].

בני דוד, יצחק ירנן, מראה הנוגה, אבן ישראל, תבונה, מעשה רקח, עזרת כהן (מפתח), תורת השמיטה והפרוזבול ה' י.

נתן פריו - שמיטת כספים עמ' טז ע"א, מראה הנוגה, מטה אפרים ח"ב, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יא.

תורת השמיטה והפרוזבול ה' יא.

אור שמח, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יב.

היכל מלך, שבת הארץ, אור הישר [לח"מ ה' מכירה רפ"ז], מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' ש"ב ע"א, שפד, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יג.

נתן פריו - שמיטת כספים עמ' יא ע"ב, יח ע"ב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רפט ע"א, שו ע"ב, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יד.

פרי האדמה ח"ד, שבת הארץ, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, הגהות חבר בן חיים, תורת השמיטה והפרוזבול ה' טו, כרם ציון שביעית ח"א דף יח ע"א, כא ע"ב, כב ע"ב, ח"ב עמ' רפה ע"א, רפט ע"א, הוראות שעה פי"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' טו ח, ט.

שבת הארץ, אור הישר [שו"ת ר"מ אלשיך סי' נט], כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שיט, כבוד יו"ט, תורת השמיטה והפרוזבול ה' טז, שו"ת רדב"ז ח"א סי' קעו.

ביאורי המאירי, אור שמח, נתן פריו - שמיטת כספים עמ' יט ע"א, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יז.

מעשה רקח, מקורות לפסקי הרמב"ם, כתר המלך, קרית מלך, כרם ציון שביעית ח"א דף יח ע"ב, ח"ב עמ' נו ע"ב, תורת השמיטה והפרוזבול ה' יח.

תורת השמיטה והפרוזבול ה' יט.

תורת השמיטה והפרוזבול ה' כא.

מעשה רקח, נתן פריו - שמיטת כספים עמ' כז ע"א, כרם ציון שביעית ח"א דף יח ע"ב, תורת השמיטה והפרוזבול ה' כב.

תורת השמיטה והפרוזבול ה' כב.

לחם יהודה, ביאורי המאירי, אור שמח, אור הישר, מעשה רקח, הגהות חבר בן חיים, נתן פריו - שמיטת כספים עמ' כז ע"א, תורת השמיטה והפרוזבול ה' כג, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רצו ע"א, שא ע"ב, שו"ת מהריט"ץ החדשות ח"ב עמ' רנה, שו"ת שערי עזרא עמ' שכג, שו"ת רדב"ז ח"א סי' קעו.

ביאורי המאירי, תורת השמיטה והפרוזבול ה' כד.

כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רצו ע"ב, תורת השמיטה והפרוזבול ה' כה.

לחם יהודה, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, הגהות חבר בן חיים, תורת השמיטה והפרוזבול ה' כז.

כח.

בחיר חיים, לחם יהודה, מעשה רקח, נתן פריו – שמיטת כספים עמ' כח ע"א, כט ע"ב, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' שח ע"ב, תורת השמיטה והפרוזבול הל' כח.

כט.

תורת השמיטה והפרוזבול הל' כט.
ל.

חיים ומלך, אור שמח, קרית מלך, תורת השמיטה והפרוזבול הל' ל, ס' המצוות לרס"ג ח"א דף קסח ע"א, יד איתן.

הלכות שמיטה ויובל פרק י

על רוב הפרק: שם טוב, מהר"י קורקוס.

א.

מאמר המלך, אור שמח, שבת הארץ – קונטרס אחרון, מעשה רקח, קרית מלך, ס' המצוות לרס"ג ח"א דף רכט ע"א וע"ד, רעד ע"א וע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' ה.

ב.

מעשה רקח, קרית מלך, חזון איש שבת ס' כט ס"ק ג, הוראות שעה פי"א, ס' המצוות לרס"ג ח"א דף רלו ע"ד, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' ח, יד איתן, בן אריה.

ג.

אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, חזון איש שביעית ס' ג ס"ק י, לה, נתן פריו – שמיטת כספים עמ' יט ע"א, משפט כהן עמ' קכא ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' יא, ס' לא ס' י, ס' לד ס' כ.

ב.

ד.

מרכבת המשנה מהדו"ק ומהדו"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' יא, יד, חדושים ובאורים (שניאורסון, מפתח).

ה.

אור הישר, קרית מלך, חזון איש שביעית ס' ג ס"ק ה, כרם ציון שביעית ח"א דף יט ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' יב.

ו.

מרכבת המשנה מהדו"ב, חזון איש שביעית ס' ג ס"ק ח, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' יב, חדושים ובאורים (שניאורסון, מפתח).

ז.

נועם כרך ט עמ' שמח, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' י, יב, יג, חדושים ובאורים (שניאורסון, מפתח).

ח.

אור הישר, קרית מלך, כרם ציון שביעית פ"ב עמ' רפח ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' טו, ס' לא ס' ט.

ט.

אור הישר [ס' חיל המלך פ"ד ה"א], מעשה רקח, חזון איש שביעית ס' ג ס"ק ח, או"ח מועד ס' קמ ס"ק ג, הוראות שעה פ' א, יא, כרם ציון שביעית ח"א דף כא ע"ב, קכו ע"ב, ח"ב עמ' רנו ע"א, רסד ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' ל ס' א, משפט כהן עמ' קכא ע"א.

י.

אור שמח, משכן בצלאל ס' לג, מעשה רקח, כנה"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' לא ס' ג.

יא.

שרשי הים דף קמח ע"ב, קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים ס' לא ס' ב.

יב.

ערוך השלחן העתיד זרעים ס' לא ס' ג.

יג.

ערוך השלחן העתיד זרעים ס' לא ס' ה.

יד.

גור המלך, אור הישר [לח"מ ערכין פ"ד הכ"ד], מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לא ס' ו, יד איתן, חדושים ובאורים (שניאורסון, מפתח).

טו.

קרית מלך, מעדני ארץ שביעית דף לא ע"א, הוראות שעה פ"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לא ס' ז.

טז.

מעשה רקח, קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לא ס' ח.

הלכות שמיטה ויובל פרק יא

על רוב הפרק: שם טוב, מהר"י קורקוס.

א.

ברורים ברמב"ם סי' ל, יצחק ירנן, משרת משה (עטייה), אור הישר, מעשה רקח, אבי עזרי ח"א, בית המדרש, קרית מלך, בני יעקב [ע"י בירושלמי פ"ה דרמאי מ"ט], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב ס' א"ה, ח, חדושי חתם סופר, חדושי ר"ע איגר, כנה"ג, הוראות שעה פכ"ה, כרם ציון שביעית ח"א דף ל ע"ג, יד איתן, בן אריה.

ב.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב ס' ז.

ג.

מעשה רקח, חזון איש שביעית סי' כד ס"ק ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב ס' י.

ד.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב ס' יא.

ה.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' א.

ו.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ח.

ז.

מרכבת המשנה מהרו"ב, קרית מלך, מעדני ארץ שביעית דף ק ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' כא, כב.

ח.

אור הישר [ח"י ר"ח הלוי ה"י מלוה פכ"א ה"א], שו"ת מהר"ם די בוטון סי' ג, חזון איש סנהדרין סי' כט ס"ק ד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ב.

ט.

ישועות מלכו (הגהות), כתר המלך, סי' המצוות לרס"ג ח"ב דף רעד ע"א, עיני דוד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ד, ט.

י.

אור הישר [לח"מ שכירות פ"ח ה"ה], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ו.

יא.

אור הישר [חיל המלך פ"ד ה"ח], מרכבת המשנה מהרו"ב, זכר ישעיהו, כבוד יו"ט, כרם ציון שביעית ח"א דף קמב ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ו, טז, דברי חיים אהע"ז סי' צד ענף ה.

יב.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' ה.

יג.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' יט.

יד.

חדושי חתם סופר [ח"י חת"ס גיטין מח ע"א ד"ה ת"ש הקונה], מעדני ארץ שביעית דף קז ע"א, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג ס' יז.

טו.

אור שמח, קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג סי' יג.

טז.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג סי' יג, יד.

יז.

אור הישר [לח"מ עבדים פ"ב ה"ז], עיני דוד, מטה אפרים ח"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג סי' י.

יח.

ישועות מלכו (הגהות), קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג סי' י.

יט.

אמר יוסף, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לג סי' יג.

כ.

אבן ישראל, משנת רבי אהרן (מפתח), אור שמח, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, אבי עזרי ח"א, בית המדרש, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב סי' יג, יד, שו"ת מהר"י מסלוצק סי' יד עמ' ס, בני יעקב, חידושי חתם סופר [חיי' חת"ס גיטין מח ע"א, נ"י תשכא, ד"ה לא מצא], הגהות חבר בן חיים, כנה"ג [משא מלך ח"ג שער ב משפט יז], שיירי כנה"ג [לחם רב סי' עו], שאגת אריה סי' פט, צ, ס' המצוות לרס"ג ח"ב דף רעא ע"א, ע"ב, הערות ר"י ליינר, דברי חיים אהע"ז סי' צד ענף א, ה. כ.א.

אור שמח, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים [לח"מ הל' נחלות פ"א ה"ח, הגהות ר"י ברלין], יצחק ירנן, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לב סי' טו, חרושי מחנה אפרים, הגהות עמק המלך, יד איתן.

הלכות שמיטה ויובל פרק יב

על רוב הפרק: שם טוב, מהר"י קורקוס.

א.

בית המלך דף טו ע"א, נזר הקודש דף קלה, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ק ומהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' איו, שהם וישפה, שו"ת שער יהושע עמ' נב.

ב.

חיים ומלך, מעשה רקח, בית המדרש, אורח משפט עמ' רו ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ז.

ז.

ג.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ח.

ד.

אבי עזרי ח"א, קרית מלך, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ו, שו"ת שער יהושע עמ' נב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ט, יא.

ה.

עיני דוד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ט.

ו.

אור שמח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' י.

ז.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' יב.

ח.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' יד.

ט.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' יג.

י.

לחם יהודה, אור שמח, אור הישר [לח"מ ערכין פ"ה ה"ד], מעשה רקח, בני יעקב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ב, יג.

י.א.

אבן ישראל, אור שמח, אור הישר, מעשה רקח, מקורות לפסקי הרמב"ם, קרית מלך, חדושי חתם סופר [ח' חת"ס גיטין מח ע"א, נ"י תשכא, ד"ה אך את זה], משכן בצלאל סי' טו, כנה"ג [תוי"ט מעשרות פ"ג מ"ט], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' טו.

י.ב.

מעשה רקח, כנה"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' טו.

י.ג.

כתר המלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' ט"ו.

י.ד.

קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' יז.

טו.

אבן ישראל, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, חזון איש שביעית סי' ג ס"ק ו, מעדני ארץ שביעית דף עו ע"א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רסד ע"א, רפה ע"ב, רפו ע"א, משפט כהן עמ' קבא ע"א, קצו ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לא סי' י, סי' לד סי' יח"כא, מראה הנוגה [עינות מים דף נו ע"ד], בן אריה, שו"ת רב"ז ח"ו סי' שני אלפים ע.

טז.

אבן ישראל, מרכבת המשנה מהדו"ב, חדושי ר' חיים הלוי, מעשה רקח, מעדני ארץ שביעית דף עו ע"א, כרם ציון שביעית ח"ב עמ' רפה ע"ב, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לד סי' כב, בן אריה.

הלכות שמיטה ויובל פרק יג

על רוב הפרק: שם טוב, מהר"י קורקוס.

א.

נור הקודש, אור שמח, מעשה רקח, קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ב, חדושים ובאורים [שניאורסון, מפתח].

ב.

מרכבת המשנה מהדו"ב, עיני דוד דף לב ע"ב וע"ג, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ג, נמוקי מהרא"י.

ג.

מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ג.

ד.

כנפי נשרים, אור הישר [לח"מ שכנים פ"י ד"א], אבי עזרי ח"א, עיני דוד, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ד.

ה.

כנפי נשרים, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, כתר המלך, חידושי חתם סופר [ח' חת"ס כתובות כד ע"ב, פיעטקוב, שו"ת חת"ס יו"ד סי' שלא ד"ה איברא], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ד, באר אברהם, חדושי ר"י באב"ד.

ו.

פרי עץ חיים, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ה.

ז.

אור שמח, מעשה רקח, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' ו, חדושי ר"י באב"ד.

ח.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' י.

ט.

ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח סי' י.

י.

בני דוד, פרי האדמה, ח"א, אור הישר, מרכבת המשנה מהדו"ב, מעשה רקח, קרית מלך, שבי ציון או"ח סי' טו, הוראות שעה פכ"א, יצחק ירנן, מראה הנוגה [עינות מים דף נג ע"ג], ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח ס' יא, יב, באר אברהם, יד איתן, חדשים ובאורים (שניאורסון, מפתח).
יא.

היכל מלך, אור הישר, אבי עזרי ח"א, קרית מלך, הגהות חבר בן חיים, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח ס' יג, יד.
יב.

קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח ס' טו, חדשים ובאורים (שניאורסון, מפתח).
יג.

מעשה רקח, קרית מלך, ערוך השלחן העתיד זרעים סי' לח ס' טז, הערות ר"י ליינער, חדשים ובאורים (שניאורסון, מפתח).